

Uppgifter: Framsidan Min hållbara vardag

Uppgift 1: Vad om? Svaga signaler – berättelser från framtider

När ni har avlagt alla delar som ingår i avsnittet Min hållbara vardag, kan ni, om ni vill, göra följande reflektions- och diskussionsuppgift med tillämpning av teman i gruppen. Sitra har publicerat utredningen Svaga signaler 2022 – berättelser från framtider som kan vara till hjälp i reflektionerna över annorlunda framtidsberättelser med hjälp av olika slags svaga signaler.

Enligt Sitras definition är en **svag signal** "ett första symtom på en förändring eller ett tecken på något som kan ha stor betydelse i framtiden". Framtiden kommer också att vara förknippad med förändringar, osäkerhet och överraskningar. Med hjälp av svaga signaler kan ni öva på "vad om"-frågor.

Uppgiften kan göras i små grupper genom att spela det interaktiva Wordwall-spelet där ett lyckohjul lottar ut en svag signal för en spelare i taget. Grupperna kan fundera på "vad om"-frågan vid de svaga signalerna.

Om du vill, kan du inleda uppgiften med att presentera några av Sitras svaga signaler närmare till gruppen. Du kan till exempel välja någon av beskrivningarna nedan eller välja ut beskrivningar i Sitras publikation Svaga signaler 2022 (på finska): <https://www.sitra.fi/julkaisut/heikot-signaalit-2022/>

"Vad om hushållningen hemma skulle vara cirkulär?"

Jag minns tiden före gråvatten, näringsämnes-cirkulation, jästprotein. I min barndom passerade allt – vatten, mat, avfall, energi – raka vägen genom hemmet. I en och samma riktning, som en sten som sjunker till botten av en sjö. Nu är allt som kommer in i hemmet en del av en ständig och oändlig cirkulation. Jag har druckit detta samma vatten tiotals, kanske hundratals gånger. Det är samma vatten som också växterna, svamparna, proteinerna och mossorna i mitt hem dricker. Jag och paecilomyces, ostronskivlingarna och jästsvamparna. Ja, och geten på nedervåningen."

"Vad om konsumtion omvandlas till att laga, lappa, modifiera och reparera?"

Högljutt tal och kameralampor väcker upp mig ur mina tankar. Jaha, det är åter någon som ska göra en spektakel av sitt besök till affären. Eftersom jag inte vill hamna denna persons flöde på sociala medier, slinker jag iväg mellan materialbehållarna och mot reparationsverkstaden på torget i butiken. Snart börjar

en lektion och verkstad om hur man reparerar skor. Sulan på mina sneakers har kanske precis gapat för sista gången.”

”Vad om nästan ingen äter kött eller dricker alkohol?”

Verkligen en filmklassiker, säger jag till min mamma när vi lämnar biografen. Vilket vansinnigt rusmedelsbruk och djurplågeri. Min mamma försöker förklara att det inte kändes riktigt så på den tiden när det begav sig – det var helt normalt att använda alkohol och äta kött på det sättet som de gjorde i filmen. Jag skakar på huvudet. Undrar vad mina barn en gång i tiden kommer att tycka om de vanor som vi har idag?”

”Vad om vi flyttar ut från städerna?”

Jaså, en citylantis! Snarare en lantisstadsbo, tänker jag när jag cyklar iväg från byahuset, förbi svampodlingarna som solpanelerna skuggar. De andra verkar inte förstå varför jag fortfarande vill besöka betongförorter, när det finns jobb på närmare håll. Men jag är fascinerad just av att återställa urbana miljöer och sanera ekosystem i skuggan av de ödsligt gråa husfasaderna”

”Vad om nästan ingen äter kött eller dricker alkohol?”

Verkligen en filmklassiker, säger jag till min mamma när vi lämnar biografen. Vilket vansinnigt rusmedelsbruk och djurplågeri. Min mamma försöker förklara att det inte kändes riktigt så på den tiden när det begav sig – det var helt normalt att använda alkohol och äta kött på det sättet som de gjorde i filmen. Jag skakar på huvudet. Undrar vad mina barn en gång i tiden kommer att tycka om de vanor som vi har idag?”

Källa:

Sitra, 2022. Dufva, M. & Rowley, C. Sitras utredningar 200. Heikot signaalit 2022. Tarinoita tulevaisuuksista.

Uppgift 2: Fördjupande gruppuppgift, projektarbete

När ni har avlagt alla delar som ingår i avsnittet Min hållbara vardag, kan ni, om ni vill, göra ett eget tillämpande projektarbete, antingen i mindre grupper eller tillsammans med hela gruppen. **Ni kan tillsammans fundera på hur man skulle kunna främja en hållbar framtid i de omgivningar och miljöer där ni rör er i vardagen.**

När man vill själv börja påverka, är det bra att vara medveten om att det ofta är enklare att påverka det som händer lokalt, än stora, globala frågor. Ju större effekt ett beslut har, desto större grupper av människor behövs för att fatta det. För att påverka lokala förhållanden räcker det även med en mindre grupp människor. Å andra sidan kan man genom att påverka lokalt också främja större förändringar som har effekt nationellt och globalt.

Välj tillsammans ut en utvecklingsidé från er närmiljö eller till exempel er gymnasieskola. Lägga upp en handlingsplan eller planera ett projekt där ni konkret ska främja er utvecklingsidé (t.ex. en påverkanskampanj, verksamhet som ni bedriver själv, att ni utbildar andra, att ni för idén vidare, förslag). Om det finns möjlighet till det kan ni samarbeta med olika aktörer, såsom sektorer inom kommunen, organisationer eller företag.

Svara på frågorna nedan och lägg upp en plan. Ni väljer själv hur ni vill genomföra planen.

- Vad vill ni uppnå med utvecklingsidén? Vad vill ni förändra?
- Vad är er idé? Förklara idén.
- Vad måste göras för att målet ska uppnås?
- Hur bidrar idén till en hållbar framtid?
- Samarbetspartner? Vem kan ni kontakta?
- Tidsplan? Inom vilken tidsperiod ska ni genomföra utvecklingsidén?
- Fördela arbetet i gruppen och välj rollerna. Exempel på roller:
- Ledare
- Sekreterare (skriver upp allt som avtalas), sekreterarrollen kan också gå runt
 - Finansieringsansvarig
 - Kommunikationsansvarig
 - Evenemangsansvarig
 - Praktiska organisatörer
 - Andra?

Presentera er idé till gruppen och genomför till slut er utvecklingsidé.